

Strategie rozvoje regionu Hranicko do roku 2013

www.regionhranicko.cz

březen 2010

Osnova:

Obsah

Úvod	3
VIZE HRANICKO 2013.....	4
Priorita Rozvoj cestovního ruchu	5
Opatření 1.1.: Rozvoj sítě turistických tras	5
Opatření 1. 2. : Propagace regionu a prodej produktů cestovního ruchu.....	5
Opatření 1.3.: Stabilní destinační management turistické lokality	6
Opatření 1.4.: Rozvoj služeb a infrastruktury cestovního ruchu.....	6
Priorita Rozvoj malého a středního podnikání	8
Opatření 2.1.: Zavedení informačního servisu pro rozvoj malého a středního podnikání.....	8
Opatření 2.2.: Kvalifikovaná pracovní síla	8
Opatření 2.3.: Podpora stabilizace zemědělské výroby	9
Priorita Podpora vzdělávacích, neziskových a zájmových aktivit obyvatel	10
Opatření 3.1: Rozvoj Grantového programu regionu Hranicko	10
Opatření 3.2: Obnova kulturního dědictví, tradic a spolkového života.....	10
Opatření 3.3: Infrastruktura pro rozvoj společenských a sportovních aktivit	11
3.3.1. Budování hřišť a dalších ploch pro volnočasové aktivity.....	11
3.3.2. Budování kluboven, prostor pro zájmové a spolkové aktivity.....	11
3.3.3. Modernizace stávajících prostor pro volnočasové aktivity obyvatel	11
3.3.4. Organizační zajištění půjčování mobilního vybavení pro kulturní a sportovní akce	11
Opatření 3.4: Rozvoj sociálních služeb v regionu.....	11
Priorita Obnova a rozvoj veřejné infrastruktury	13
Opatření 4.1.: Obnova a rozvoj veřejné dopravní infrastruktury	13
Opatření 4.2.: Budování inženýrských sítí a rozvoj bydlení	13
Priorita Péče o krajinu, ochrana životního prostředí	14
Opatření 5.1: Efektivní využívání energetických zdrojů	14
Opatření 5.2: Revitalizace krajiny	14
Opatření 5.3: Zlepšení hospodaření v lesích.....	15
Opatření 5.4: Environmentální výchova a vzdělávání obyvatel.....	15

Úvod

Následující texty a kapitoly tvoří aktualizovaná verze Strategie rozvoje regionu Hranicko do roku 2013. Vznikla na základech původní strategie, která byla přijata v roce 2007 dobrovolným svazkem obcí Mikroregion Hranicko a Rozvojovým partnerstvím Regionu Hranicko.

Na půdoryse priorit a opatření popisovaných plánem budou v následujících letech připravovány projekty a organizovány aktivity řešící společné nebo podobné problémy obcí. Oporu však v něm můžou nalézt také žadatelé o dotace nejen z evropských fondů.

Plán lze přirovnat ke kuchařce, která urychlí dohodu při přípravě projektů, na jejichž podobě se většinou musí dohodnout více partnerů. Region Hranicko není územně samosprávným celkem tak, jako například jednotlivé obce nebo kraje, ve kterých rozhoduje svrchované zastupitelstvo, ale projekty jsou připravovány prostřednictvím diskuse zástupců různých regionálních sdružení. Vedle obcí, z většiny sdružených do mikroregionu, je to občanské sdružení Rozvojové partnerství regionu Hranicko; plán se stane vodítkem i pro Hranickou rozvojovou agenturu působící na Hranicku jako servisní a poradenská organizace pro získávání dotací. **Se zajímavými nápady a aktivitami ovšem mohou přijít i školy, spolky, podnikatelé nebo zemědělci.**

Aktualizace plánu vychází z prosté myšlenky, že bez spolupráce by region působil jako prostá suma individuálních aktivit a akcí jednotlivých obcí, spolků a podnikatelů. **Cílem plánu je postupovat ve vzájemné souhře a smysluplně propojovat či ovlivňovat přípravu projektů**, které tak můžou vytvářet mnohem významnější posuny v řešení problémů zasahující celý region nebo jeho podstatnou část. Příkladem může být podpora malého a středního podnikání, rozvoj cestovního ruchu, podpora neziskových organizací, tradic nebo ochrana životního prostředí.

za autorský tým

Ing. Jan Balek

VIZE HRANICKO 2013

Lidé užívají veřejnou infrastrukturu, která odpovídá velikosti sídel a je na úrovni vytvářející vhodné zázemí pro ekonomické a společenské aktivity, podporující seberealizaci a pozitivní vztah obyvatel ke svému bydlišti. Daří se postupně obnovovat majetek obcí a renovovat síť místních komunikací.

Rozvoj regionu je postaven na solidaritě, vzájemné spolupráci samospráv, podniků a obyvatel regionu, pestrém kulturním a společenskému vyžití, díky kterému se jeho obyvatelé aktivně se zajímají o veřejné dění a zapojují se do práce spolků a neziskových organizací. Dětem a mládeži tvořící budoucnost regionu je věnována mimořádná pozornost z hlediska rozvoje jejich vloh, tvůrčího potenciálu, talentu a jejich sociálního zakotvení v regionu.

Hranicko je místem, kde se lidem daří zakládat nové a rozvíjet stávající podnikatelské aktivity také díky informačnímu a vzdělávacímu servisu, široké nabídce objektů vhodných k podnikání a kvalifikované pracovní síle. Děti na základních školách jsou vedeny k takové volbě dalšího profesního vzdělávání, která jim pomáhá získávat zaměstnání a dále rozvíjet znalosti a dovednosti. Významnou součástí ekonomických aktivit na venkově tvoří zemědělské podniky, jejichž stabilita je kromě zemědělského podnikání založena na mimo zemědělských aktivitách.

Na Hranicko přijíždějí návštěvníci za aktivním trávením volného času, oddychem, poznáním a zábavou. Návštěvnost postupně roste díky ucelenému systému propagace, nápaditých turistických programů, atraktivního vzhledu obcí, kvalitních služeb, zachovalého kulturního a přírodního dědictví.

Obyvatelé ohrožení sociálním vyčleněním využívají široké palety dostupných kvalitních sociálních služeb, které jsou poskytovány ve spolupráci poskytovatelů, uživatelů a zadavatelů – tyto služby umožňují jejich plnohodnotné začlenění do společnosti.

Obce v úzké spolupráci se zemědělci a spolky udržují krajinu a ekologickou stabilitu území a za účasti veřejnosti usilují o zachování přírodního dědictví. V regionu jsou šetrně využívány energetické zdroje, jejichž součástí tvoří obnovitelné zdroje.

Priorita 1. Rozvoj cestovního ruchu

Specifický cíl priority:

Cíl 1: Propojit přírodní zajímavosti, kulturní dědictví s ekonomickými aktivitami obyvatel regionu

Cíl 2: Zvýšit návštěvnost a prodloužit pobyt návštěvníků v regionu

Cíl 3: Zvýšení zaměstnanosti obyvatel ve službách cestovního ruchu

Opatření 1.1.: Rozvoj sítě turistických tras

Zdůvodnění:

Opatření je zaměřeno na vytvoření různých forem pohybových aktivit v krajině, spojených s poznáváním přírodních a historických zajímavostí regionu. Region protkaný sítí tras se stane atraktivní destinací pro návštěvníky preferující aktivní formy trávení volného času. Součástí projektů zaměřených na budování a rozvoj stezek bude založení stabilního systému údržby a spolupráce s poskytovateli služeb na trase.

Aktivity:

- 1.1.1. Dokončení cyklostezky Bečvy
- 1.1.2. Budování cyklostezky Střecha Evropy (zaznačit úseky)
- 1.1.3. Realizace pilotního okruhu hipostezky (Potštát, Boňkov, Středolesí) a příprava dalších okruhů
- 1.1.4. Budování naučných peších stezek
- 1.1.5. Obnova značení na cyklotrase „Po stopách využívání vodní a větrné energie“
- 1.1.6. Rozvoj doprovodných programů spojených s propagací a užíváním turistických tras (mlynářský krajánek apod.)
- 1.1.7. Spolupráce s poskytovateli služeb na turistických trasách a budování kvalitní infrastruktury

Opatření 1. 2. : Propagace regionu a prodej produktů cestovního ruchu

Zdůvodnění:

„Odbyt regionu“ a s ním spojené prodeje služeb mohou růst jen v případě zavedení promyšleného marketingu a propagace. Marketing zajímavostí a služeb bude realizován především formou tzv. balíčků zážitků integrujících více samostatných prvků/služeb v jeden celek. Záměrem je nejen prohlubovat provázanost služeb a tím podporovat jejich prodej, ale v neposlední řadě zvýšit užitek návštěvníka z pobytu v regionu. Podstatnou součástí opatření dále bude vytvoření komunikačních kanálů, kterými se budou dostávat informace k příslušným cílovým skupinám, nejen uvnitř regionu, ale také za jeho hranicemi.

Aktivity:

- 1.2.1. Příprava balíčků zážitků navázaných na silné stránky regionu a jejich propagace a začlenění do nabídky cestovního ruchu
- 1.2.2. Rozběhnutí rezervačního systému regionu Hranicko
- 1.2.3. Rozvoj informačního portálu www.hranicko.eu s důrazem na moderní formy prezentace zajímavostí regionu
- 1.2.4. Návrh a zavedení informačního systému pro návštěvníky regionu (vnitřní/vnější) včetně začlenění Městského informačního centra
- 1.2.5. Zavedení certifikačního systému pro podporu odbytu a prezentace místních produktů
- 1.2.6. Budování a modernizace infrastruktury určené pro odbyt místních produktů

Opatření 1.3.: Stabilní destinační management turistické lokality

Zdůvodnění:

Opatření je zaměřeno na udržení stabilního personálního a finančního zajištění destinačního managementu turistické lokality. Základnou bude založení systému vícezdrojového financování, který bude složen z vyvážených podílů veřejného a soukromého sektoru a z příjmů z prodeje služeb v regionu. Významnou složkou bude založení systému vyhodnocování dopadů rozvoje cestovního ruchu, která bude poskytovat zpětnou vazbu z hlediska efektivity vynakládaných prostředků.

Aktivity:

- 1.3.1. Zajištění stabilní pozice manažera cestovního ruchu
- 1.3.2. Zajištění vícezdrojového financování udržení a dalšího rozvoje cestovního ruchu (příspěvky obcí, příspěvky partnerů, příspěvky z prodeje)
- 1.3.3. Pravidelné vyhodnocování dopadů rozvoje cestovního ruchu pomocí monitorovacích indikátorů
- 1.3.4. Rozvoj partnerské spolupráce s poskytovateli služeb, zavedení systému kontroly kvality služeb a vzájemné spolupráce.
- 1.3.5. Spolupráce s okolními regiony na rozvoji nabídky a propagace, spolupráce s oborovými sdruženími zaměřenými na rozvoj cestovního ruchu v zájmovém území

Opatření 1.4.: Rozvoj služeb a infrastruktury cestovního ruchu

Zdůvodnění:

Pozitivní trendy v oblasti cestovního ruchu musí být podpořeny zvyšováním atraktivity území pro jeho návštěvníky. Opatření realizovaná na podporu návštěvnosti musí přinést konkurenční výhodu, která bude vyrovnávat mírný deficit v kulturně historickém dědictví ve srovnání s okolními regiony. Ta bude

spočívat ve zvyšování úrovně služeb, ale i v nových přístupech prezentace zajímavostí regionu jeho návštěvníkům a v nabídce nových neotřelých volnočasových aktivit.

Aktivity:

1.4.1. Budování ubytovacích kapacit, zvyšování standartu ubytování a rozvoj doprovodného zázemí

1.4.2. Budování stravovacích a ubytovacích kapacit v návaznosti na turistické trasy

1.4.3. Budování expozic a minimuzeí vyzdvihující místní historické a kulturní dědictví

1.4.3. Rozvoj doprovodné infrastruktury cestovního ruchu k přírodním a historickým zajímavostem regionu

1.4.4. Budování sportovních a odpočinkových ploch určených pro návštěvníky regionu

1.4.5. Obnova sakrálních staveb a objektů historického dědictví

Priorita 2. Rozvoj malého a středního podnikání

Specifické cíle:

Cíl 1: Spoluvytvářet podmínky v regionu pro zakládání a rozvoj malého a středního podnikání

Cíl 2: Rozvoj kvalifikace potenciálních pracovníků s ohledem na situaci a potřeby na trhu práce

Cíl 3: Sanace objektů ležících ladem (brownfields) prostřednictvím jejich využití pro rozvoj malého a středního podnikání

Cíl 4: Podpora stabilizace zemědělské výroby (objem produkce, pracovní místa) prostřednictvím investic do infrastruktury a technologického vybavení

Opatření 2.1.: Zavedení informačního servisu pro rozvoj malého a středního podnikání

Zdůvodnění:

Zakládání a rozvoj podnikání je spojeno s určitým okruhem informací o obci a regionu, které zvyšují či naopak snižují atraktivitu obcí jako místa podnikání. Informace jsou zdrojem rozhodování podnikatele o oboru podnikání, jeho lokalizaci, financování a hodnocení potenciálních rizik. Záměrem strategie je vytvořit takový informační servis, který usnadní podnikatelům zakládání a rozvoj podniků, pomůže jim se vyvarovat potenciálních rizik spojených s rozvojem podnikání a současně je bude motivovat k založení či rozvoji svého podniku v regionu.

Aktivity:

2.1.1. Mapování a propagace objektů a ploch pro rozvoj podnikání

2.1.2. Informační servis možností financování rozvoje podnikání

2.1.3. Nabídka služeb spojených s rozvojem podnikání (podnikatelské záměry, finanční poradenství atd.)

2.1.4. Realizace vzdělávacích a informačních programů pro podnikatele

Opatření 2.2.: Kvalifikovaná pracovní síla

Zdůvodnění:

Jedním z pozitivních faktorů rozvoje podniků je dostupná kvalifikovaná pracovní síla. Záměrem opatření je vyplňovat mezery na trhu práce prostřednictvím projektů zaměřených na usměrňování kariérní přípravy dětí z hlediska budoucího profesního uplatnění. Dále projektů, které budou podporovat rekvalifikace, zvyšování kvalifikace a zlepšování kompetencí obyvatel k jejich snadnějšímu uplatnění na trhu práce v regionu.

Aktivity:

- 2.2.1. Informační servis pro budoucí absolventy škol z hlediska jejich dalšího uplatnění
- 2.2.2. Krátkodobé pracovní a rekvalifikační programy pro nezaměstnané
- 2.2.3. Vzdělávací programy pro obyvatele zaměřené na celoživotní vzdělávání a rozvoj kvalifikačních předpokladů
- 2.2.4. Spolupráce s ÚP Přerov a ostatními významnými subjekty na ovlivňování Aktivní politiky zaměstnanosti v okrese Přerov

Opatření 2.3.: Podpora stabilizace zemědělské výroby

Zdůvodnění:

Smyslem opatření je stabilizovat zemědělskou výrobu v regionu, která je zdrojem pracovních míst na venkově, a údržbu krajiny. Opatření počítá s dvojím typem projektů: zlepšování úrovně infrastruktury pro činnosti zemědělských podniků a rozvoj infrastruktury a technologického vybavení pro posun od primární zemědělské produkce k výrobě zemědělských a potravinářských produktů nebo diverzifikace činností nezemědělské povahy.

Aktivity:

- 2.3.1. Modernizace zemědělských podniků
- 2.3.2. Podpora výroby a odbytu místních zemědělských a potravinářských produktů
- 2.3.3. Diverzifikace činností nezemědělské povahy.

Priorita 3.

Podpora vzdělávacích, neziskových a zájmových aktivit obyvatel

Specifické cíle:

Cíl 1: Zapojení soukromého sektoru do podpory rozvoje vzdělávacích, neziskových a zájmových aktivit obyvatel regionu Hranicko

Cíl 2: Zapojení veřejnosti do aktivit uchovávací, obnovující a rozvíjející místní kulturní dědictví

Cíl 3: Zlepšování úrovně a rozvoj sociálních služeb regionu

Opatření 3.1: Rozvoj Grantového programu regionu Hranicko

Zdůvodnění:

Grantový program regionu Hranicko byl vytvořen jako regionální fond propojující veřejné a soukromé vklady za účelem podpory kulturních, sportovních a tvůrčích aktivit. Je postaven na základní myšlence spolupráce mikroregionu a významných regionálních podniků na rozvoji regionu v souladu se Strategií rozvoje regionu Hranicko. Finanční příspěvky rozdělované programem mají podněcovat školy, spolky a zájmová sdružení k aktivitám podporující udržitelný rozvoj obcí a regionu.

Aktivity:

- 3.1.1 Zapojení významných firem do podpory vzdělávacích neziskových a zájmových aktivit obyvatel prostřednictvím Grantového programu
- 3.1.2. Marketingová strategie propagace Grantového programu a zapojených partnerů
- 3.1.3. Propojení grantového programu se zapojením žadatelů do realizace Strategie rozvoje regionu Hranicko
- 3.1.4. Systém zpětných vazeb k úpravám regionálních potřeb a aktualizaci programu
- 3.1.5. Podpora programů společenské odpovědnosti podniků v regionu

Opatření 3.2: Obnova kulturního dědictví, tradic a spolkového života

Zdůvodnění:

Kulturní úroveň života obcí a regionu je dána mírou udržování místních tradic, zachování místní historické paměti a posilování identity obyvatel vesnic předáváním kulturního dědictví novým generacím. Bohatý spolkový život lze považovat za pohonnou látku ožívání venkova, pro nějž je nezbytné vytvářet podmínky v podobě vhodných prostor, podpory sdružování na bázi společných zájmů a potřeb, a vtahování aktivní veřejnosti do veřejného dění na vesnici.

Aktivity:

- 3.2.1. Rozvoj internetové aplikace databáze umělců regionu Hranicko
- 3.2.2. Realizace projektů zaměřených na obnovu a propagaci historického a kulturního dědictví (obnova památek, tradiční kuchyně, řemesla, významné osobnosti, zvyky apod.)
- 3.2.3. Budování místních expozic a minimuzeí formou interpretace místního dědictví zaměřených na historii obcí
- 3.2.4. Výukové programy obnovující a rozvíjející tradiční dovednosti a zvyky
- 3.2.5. Zapojování dětí a mládeže do obnovy kulturního a historického dědictví vesnic
- 3.2.6. Rozvoj podpůrných programů rozvíjejících činnost neziskových organizací v regionu
- 3.2.7. Rozvoj programů podporující využívání tvůrčího a uměleckého potenciálu obyvatel regionu

Opatření 3.3: Infrastruktura pro rozvoj společenských a sportovních aktivit

Zdůvodnění:

Infrastruktura pro rozvoje společenských a sportovních aktivit obyvatel pozitivně přispívá nejen k budování pozitivních mezilidských vazeb a sociálního kapitálu, ale působí preventivně i z hlediska sociálně patologických jevů (vandalismus, drogové závislosti atd.). Z hlediska dopadu lze říci, že přispívají také ke stabilizaci obyvatel venkova. Potřeby obcí a neziskových organizací lze v této oblasti rozdělit do dvou oddílů: na modernizaci stávající infrastruktury a budování nové chybějící, přičemž prioritu mají mít projekty, které vyplňují bílá místa na mapě volnočasové infrastruktury a modernizují stávající infrastrukturu z hlediska soudobých požadavků.

Aktivity:

- 3.3.1. Budování hřišť a dalších ploch pro volnočasové aktivity
- 3.3.2. Budování kluboven, prostor pro zájmové a spolkové aktivity
- 3.3.3. Modernizace stávajících prostor pro volnočasové aktivity obyvatel
- 3.3.4. Organizační zajištění půjčování mobilního vybavení pro kulturní a sportovní akce

Opatření 3.4: Rozvoj sociálních služeb v regionu

Zdůvodnění:

Zajištění sociálních služeb není spojeno s územím každé jednotlivé obce, ale obce tvoří spádové oblasti navázané na centrální sídlo, ve kterém se koncentrují poskytovatelé služeb. Uživatelé regionu využívají ponejvíce síť sociálních služeb navázané na město Hranice. Město Hranice bylo taktéž iniciátorem zpracování Komunitního plánu sociálních služeb dokončeného v roce 2007. Ten vymezil nejvýznamnější zájmy vyplývající z potřeb uživatelů, možností zadavatelů a poskytovatelů. Strategický plán vybírá a doplňuje škálu opatření o nejvýznamnější aktivity s dopadem na území celého regionu.

Aktivity:

- 3.4.1. Realizace Azylového domu pro matky s dětmi ve Slavíči
- 3.4.2. Zřízení nízkoprahového zařízení pro děti a mládež ze sociokulturně znevýhodněného prostředí
- 3.4.3. Podpora terénních pečovatelských služeb usnadňujících pozici rodin se zdravotním či sociálním hendikepem.
- 3.4.4. Budování chráněných dílen a rozvoj pracovních programů zlepšující uplatnitelnost sociálně znevýhodněných skupin na trhu práce
- 3.4.5. Vzdělávací a podpůrné programy v oblasti péče o osoby s omezenou právní způsobilostí

Priorita 4. Obnova a rozvoj veřejné infrastruktury

Specifické:

Cíl 1: Zvýšit objem investic do místních komunikací v obcích

Cíl 2: Zajištění postupné obnovy veřejné infrastruktury v obcích

Cíl 3: Udržitelný rozvoj infrastruktury bydlení v regionu

Opatření 4.1.: Rozvoj veřejné dopravní infrastruktury, obnova veřejných prostranství

Zdůvodnění:

Řada místních komunikací vykazuje opotřebení, obce bohužel nemají v rozpočtech dostatek prostředků na zajištění průběžné obnovy veřejného majetku. Smyslem opatření je maximalizovat vstup EU i tuzemských programů do obnovy místních komunikací. Jedná se o individuální opatření, k jehož úspěšné realizaci může region poskytovat vzdělávací konzultační podporu. Další okruhem společného zájmu je prosazování řešení organizace dopravy na pozemních komunikacích s ohledem na zájmy obcí a obyvatel regionu a prosazování pro region významných řešení. Součástí opatření je obnova veřejných prostranství.

Aktivita:

- 4.1.1. Obnova místních komunikací v obcích
- 4.1.2. Prosazování společných zájmů v obnově a budování komunikací I., II., a III. třídy
- 4.1.3. Společný postup obcí při prosazování řešení v oblasti organizace dopravy na pozemních komunikacích
- 4.1.4. Obnova veřejných prostranství v obcích

Opatření 4.2.: Budování inženýrských sítí a rozvoj bydlení

Zdůvodnění:

Veřejná infrastruktura vyžaduje v řadě obcí rekonstrukce, rozšíření či nahrazení problematických úseků. V této oblasti opět platí nepostradatelnost státních subvencí při obnově inženýrských sítí. Další významnou oblastí je budování čistíren odpadních vod, které ve většině obcí chybí. Jelikož jsou ve stanoveném období do roku 2013 programy EU řešeny aglomerace nad 2000 obyvatel nebo obce s územím zvláštní pozornosti z hlediska ochrany životního prostředí lze očekávat, že budování ČOV bude ve větší míře řešeno až v programovacím období následujícím. Další důležitou oblastí je zajišťování podpory bydlení v obcích nejen pro nová stavební místa, ale také podpory motivující k obnově původních domů.

Aktivity:

- 4.2.1. Budování a obnova kanalizačních systémů a ČOV
- 4.2.2. Budování a obnova vodovodních systémů
- 4.2.3. Sítování stavebních míst pro výstavbu rodinných domů
- 4.2.4. Podpora obnovy původních domů a bytové zástavby v obcích pro účely bydlení

Priorita 5. Péče o krajinu, ochrana životního prostředí

Specifické cíle priority:

- Cíl 1: Zvyšování energetických úspor a růst podílu obnovitelných zdrojů energie na celkovém objemu hospodaření s energiemi
- Cíl 2: Zvyšování retenční schopnosti krajiny, údržba a péče o krajinu
- Cíl 3: Zlepšení podmínek pro hospodaření v lesích
- Cíl 4: Zapojení obyvatel do zlepšování životního prostředí, snižování vlivu socioekonomických aktivit na zhoršování životního prostředí

Opatření 5.1: Efektivní využívání energetických zdrojů

Zdůvodnění:

Šetrný přístup k využívání energetických zdrojů je poukázkou nejen na zdravé životní prostředí, ale snižuje náklady rodin, firem a dalších institucí, a významnou komponentou kvalitního života na lokální úrovni. Je taktéž příspěvkem ke strategii globálních hybatelů na cestě k růstu podílu obnovitelných zdrojů na koláči energetického hospodářství a k ochraně klimatu. Růst efektivity předpokládáme nejen prostřednictvím „tvrdých“ investic, ale také osvětou a informovaností širokých vrstev obyvatelstva.

Aktivity:

- 5.1.1. Osvěta veřejnosti v oblasti energetických úspor a využívání OZE
- 5.1.2. Realizace projektů vedoucích k energetickým úsporám energie v objektech veřejné vybavenosti, podnikatelských objektech a objektech určených k bydlení
- 5.1.3. Realizace projektů zavádějících obnovitelné zdroje energie nahrazující fosilní zdroje energie
- 5.1.4. Účast v programech zaměřených na ochranu před klimatickými změnami

Opatření 5.2: Revitalizace krajiny

Zdůvodnění:

Záměrem opatření je podporovat návrat přirozených prvků zvyšující její rozmanitost a podporující život rozmanitých druhů. Současně s ochranou a ochranou ÚSES rozvíjet ekologickou stabilitu

krajiny, zachování přirozeného genofondu krajiny a podpoření rozmanitosti původních biologických druhů. Součástí opatření je i spolupráce obcí a prosazování společných zájmů při plánování a realizaci protipovodňových opatření.

Aktivita:

- 5.2.1. Budování a obnova krajinnotvorných prvků – aleje, stromořadí, remízky, keřové meze, polní cesty apod.
- 5.2.2. Budování a ochrana územních systémů ekologické stability (ÚSES)
- 5.2.3. Realizace a obnova prvků zlepšující vodní režim krajiny
- 5.2.4. Realizace protipovodňové opatření a spolupráce na ochraně záplavových oblastí

Opatření 5.3: Zlepšení hospodaření v lesích

Zdůvodnění:

Lesy tvoří významnou část území regionu (22,2%). Zajišťují funkce produkční, přispívají ke kvalitě ovzduší, spoluvytvářejí obraz krajiny a v neposlední řadě poskytují prostor po oddech a rekreaci. Vlastníci lesa pro kvalitní hospodaření na svých majetcích nemají odpovídající zázemí a prostředky. Smyslem opatření je posílit pozici vlastníků lesa, lesních hospodářů a posílit neproduktivní funkce lesů.

Aktivita:

- 5.3.1. Obnova lesních cest určených pro hospodaření a plnění neproduktivních funkcí lesa
- 5.3.2. Obnova a pořizování lesnické techniky
- 5.3.3. Obnova druhové skladby lesů, nová výsadba

Opatření 5.4: Environmentální výchova a vzdělávání obyvatel

Zdůvodnění:

Klíčem ke zlepšování životního prostředí v obcích regionu je dlouhodobá osvěta a vzdělávání obyvatel. Smyslem je vytváření pozitivních postojů k životnímu prostředí, k různorodým formám života a zvyšování zájmu o otázky prostředí včetně věcí veřejných. Předmětem opatření je realizace osvětových a vzdělávacích programů pro děti, mládež i dospělé. Dále realizace marketingových kampaní a soutěží posilující zájem a aktivní účast veřejnosti na řešení eliminace negativních vlivů obyvatel na životní prostředí. Prostředky vkládané do vytváření pozitivních postojů obyvatel se vrátí v podobě úspor, zvyšování kvality životního prostředí či zlepšení vztahu obyvatel ke svému bydlišti.

Aktivita:

- 5.4.1. Vzdělávací a osvětové akce pro děti – EVVO, prevence kriminality
- 5.4.2. Vzdělávací a osvětové akce pro dospělé vedoucí ke snižování vlivu socioekonomických aktivit na zhoršování stavu životního prostředí
- 5.4.3. Marketingové kampaně určené k zapojení veřejnosti do otázek ochrany životního prostředí